

or vedkommende Banedirecteurers og Baneprojectmageres Skyld kan den ikke passe, den maa være længere, for symmetrisk at passe til deres Længde, den maa forlænges til Korsøer; og naar den saa er kommen dertil, vil man have en eller flere Jernbaner i Jylland; den ene Projectmager siger da: vi ville have den langsmed Jyllands Vestkyst, og en anden forlanger maaffee, at den skal anlægges langs midt ned igjennem Jylland, en tredje vil have den langs ad Jyllands Østkyst, og de sjællandske Baneprojectmagere ville have den tværs over Jylland, saa at Følgen deraf bliver, at Staten maatte ødelægges ved Jernbaner; hele Statsøkonomien vilde aldeles spille Fallit ved Banerne, og man vilde ikke kunne undgaae en Statsfallit. Vi maae lægge Mærke til, at naar vi henpege paa andre Lande, da er der en overordentlig stor Forskiel mellem disse og vort Land. Danmark bestaaer af Der og en Halv, som have overalt deres Havne, Fjorde, Sund, Belte og Bugter, hvor saavel Seil- som Dampskibe directe kunne bringe Varerne ind til hver Stad, og den Wei vilde vi aldrig kunne overflødiggjøre ved Baner, det er den simpleste og naturligste Wei, som Danmark skal benytte. Enhver statsøkonomisk Mand fra Udlandet, der betragter Danmark, kan paa ingen Maade forundre sig over, at Danmark ikke vil have Jernbaner, da den ikke trænger til dem; thi disse ere kun gavnlige og nødvendige Transportmidler paa det store udbredte Continent, hvor Transporten før gik ved Fragtvogne og paa Baade ad Floderne, trukne af Heste, saa at Varerne paa en særdeles besværlig og meget bekostelig Maade bragtes til eller fra Havet; nu derimod, da Banerne paa Europas udbredte store Fastland have forenet og ordnet sig igjennem Landene ud til alle betydelige Søhavne, saa er Forbindelsen mellem alle disse Landes Transport, Afsetning og Indførsel derved tilveiebragt; men der er ogsaa Jernbanesystemet af en overordentlig Nytte og Fremgang for Industri, Handel og Affætning. Saaledes er ikke For-

holdet i Danmark; vi staae aldeles udenfor denne Trang til Jernbaner, vi kunne ikke komme i Forbindelse, ved vore Baner, med andre Baner til mindste Nytte for os; thi vor Søfart gjør det overflødigt for os. — Ved det Jernbanesystem, man har i Tydskland ud til Østersøen, er Søfarten fremmet overordentlig, thi derved kunne Skibene i østersøiske Havne modtage og føre Varer fra det Indre af Ungarn og Gallicien, Polen og fra det hele Tydskland, efter at disse Varer paa Baner ere bragte ned til Havnestederne. Saaledes har, som sagt, Jernbanerne overordentlig fremmet Søfarten og Handelsomsætningen fra og til Continentet; men ganske anderledes seer Landet ud her paa vore Der og paa vor Halv, hvor vi have vore naturlige Fjorde og Havne, hvor Seil- og Dampskibene kunne føre Varerne hen directe, hvortil de skulle, og derfor ere Jernbaner kun en Luxus i Danmark; paa Europas store Fastland ere de derimod ikke en Luxus men en Nødvendighedsartikel. Skulle vi nu efterligne de store Lande i denne Luxusartikel, som ikke kan Andet end være os til Tab? Af de Grunde, som man her har anført, og som lade sig anføre for dette Lovudkast, vil det ingenlunde sees, at Jernbanen kan forrente sig, eller at vor Transport vil blive fremmet; thi for at nogle Reisende kunne komme 3 a 4 Timer tidligere til et Sted, derfor er der ingen Nødvendighed for at anlægge Jernbaner. Paa et saa lille Stykke som til Roeskilde, blot for Fornøielses Skyld, ja, det kan gaae an, men der seer man dog, at Anlægscapitalen kun svarer $1\frac{1}{2}$ pCt. i Rente. Efter min fulde Overbeviisning maa jeg derfor stemme imod Lovforslaget; thi jeg vil ikke have Deel i, at man i den følgende Tid paa Finantsloven skal opføre de uhyre store Beløb af Skatteydernesomme, der skulde anvendes i et saadant Dødsmed; thi det er ligesom at optage Skattevotering til en ny Krig, en Jernbanekrig, efter at den anden Krig er endt, det er Renten af 5 a 6 Millioner aarlig af Statskassen.